

Foreningen Danmarks Vilde Natur Lokalafdeling Midtsjælland

www.danmarksvildnatur.dk
email: midtsjl@danmarksvildnatur.dk
kontakt: Kasper Monrad Møller
48808612

1. marts 2024

Høringssvar for forvaltningsplanerne for Røsnæs

Fra Danmarks Vilde Natur vil vi gerne kvittere med en stor tak til Naturstyrelsen for muligheden for at kommentere forvaltningsplanerne for urørt skov. Det er i vores øjne meget positivt, at en stor del af statens skove fremover vil blive forvaltet med et større fokus på naturindholdet i skovene, og vores forening bakker op om en mere ambitiøs arealanvendelse med henblik på at opbremse biodiversitetsnedgangen i Danmark. I dette høringssvar vil vi kommentere specifikt på forvaltningsplanerne for Røsnæs ud fra forvaltningsplanerne samt de input vi har modtaget fra lokale medlemmer, der er jævnlige brugere af området.

Generelt er vi positive overfor tiltag til genopretning af naturlig hydrologi, heterogenisering af ensaldrende og monokulturelle træområder og veteranisering som måder at fremskynde dannelsen af levesteder for vores sjældne og truede arter. Vi ser nødvendigheden af at flere områder omlægges til naturligere græsningsregimer med helårsgræssende store planteædere, og ønsker at udtrykke vores opbakning til at der udsættes flere forskellige arter af store planteædere, da påvirkningen derved diversificeres, således at der opstår en større grad af variation i afgræsningen. Vi ønsker, at der bliver tale om ikke-kastrede dyr, da dette dels medfører den bedste dyrevelfærd i form af at dyrene har mulighed for at udfolde alle deres naturlige livsytringer, såsom flokdannelse, yngelpleje, territoriehævdning, brunstleg mv. men også fordi antallet af dyr derved varierer over tid, hvilket skaber variation i afgræsningstrykket og dermed levesteder over tid.

Som brugere af skovene ser vi frem til mere spændende områder, med nye og spændende muligheder for oplevelser, som man ikke kan få andre steder. I og med at områderne ændrer sig får vi noget andet, end det vi har. Det er positivt i sig selv. Vi får steder, hvor vi i større grad skal bruge vores sanser og hvor vi ikke nødvendigvis kender ruten på forhånd. Landskabet genfortrylles, så at sige.

I forhold til den generelle udmøntning af konceptet for urørt skov er vi forbeholdne overfor udtag af træ i forbindelse med overgangen til urørt skov, men forstår dog, at det er en del af det politiske oplæg, at dette er med til at finansiere overgangen.

I forvaltningsplanen for Røsnæs bider vi mærke i at fokus er på de mindre skovområder, mens den dominerende naturtype på arealet er overdrev. Vi er grundlæggende enige i den overordnede målsætning for området, at bevare og øge områdets særlige naturværdier knyttet til de lysåbne arealer samt understøtte udviklingen af mere varierede og naturlige skove med et højt naturindhold. Vi vil dog påpege at netop samspillet mellem skoven og de

lysåbne naturtyper i sig selv er vigtigt, og særligt de bløde overgange mellem lysåben natur og skov bør derfor være et fokusområde.

Udvidelsen af arealet af græsningsskove understøtter dette formål, og vi anser det for positivt at der allerede er etableret græsningsskov i Bavnebjerg Skov og Fiskerhus Skov. Vi ser endvidere frem til at der etableres græsningsskove i endnu højere grad, da dette vil fremme levestedsudviklingen for skovtilknyttede arter.

Af flere årsager er vores væsentligste kritikpunkt i forhold til forvaltningsplanen er at Naturstyrelsen ønsker at bevare de mange små folde, i stedet for at skabe én stor fold. For det første er det i modstrid med de generelle retningslinjer for Natura 2000-planen for området (Punkt 5 i afsnit 4.1, der omhandler at opnå robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af de lysåbne naturtyper og skovnaturtyper). Derudover, så har det vist sig, at et aktivt friluftsliv, herunder naturridning, uproblematisk kan kombineres med helårsgræsning i store sammenhængende naturområder. Faktisk oplever områder i praksis i reglen flere besøgende. Formentlig fordi kun er et lille mindretal af besøgende, der reelt er utrygge. Fordelene ved at skabe ét stort hegn er endvidere at det giver bedre muligheder for at opretholde en selvreproducerende bestand af okser og heste, der kan udfolde naturlig flokadfærd og bidrage til at sikre levesteder for områdets truede og sjældne arter samt holde trykket af invasive arter nede. Når det kommer til forvaltningen af alle naturarealer på Røsnæs' spids og store dele af den sydlige side, så mener vi i DVN egentlig at Naturstyrelsen burde samarbejde med Kalundborg Kommune om på sigt at få sammenkoblet disse arealer, så området natur kan blive mere robust

Ifm Bekymringen ang. fra friluftslivet, så kan man jo glæde sig over at de lokale er vandt til at færdes i områder (Vester Lyng), hvor der er biler, kreaturer, spadserende og badende gæster. Ellers finder DVN at viden om at færdes i én storfold bør adresseres gennem oplysningskampagner og informationsmøder, hvor årsagerne til biodiversitetskrisen beskrives samtidig med at man hjælper folk med at forstå hvordan man færdes sikkert blandt de store planteædere, så bekymrede får mulighed for at forstå bevæggrundene bag den mere ambitiøse naturgenopretningsplan og at handle derefter på et oplyst plan. Modstanden fra friluftslivet bygger i høj grad på mytedannelser, og her har Naturstyrelsen en afgørende rolle som tilvejebringer af information.

DVN respekterer Naturstyrelsens forpligtelser overfor specifikke arter og habitater, men vi ser gerne at forvaltningen af planteæderne med tiden bevæger sig væk fra den kontrollerende og proaktive regulering af antallet af heste og kreaturer. I stedet skal der gives plads til en vildere og reaktiv forvaltning, som vil tillade en mere naturlig dynamik og naturlig variation i tråd med Natura 2000 planen (kap 3). I det perspektiv mener vi også at kratrydning så vidt muligt bør undgås og i stedet balancen mellem lysåbne arealer og skovbevoksede arealer overgå til i en fri dynamik.

Opdelingen i friluftzoner og stillezoner bør derfor ikke påvirke arealforvaltningen i så høj grad, som der er lagt op til, mens vi foreslår at facilitetszoner frahegnes, så det er muligt for publikum at færdes i disse zoner, hvis de ikke ønsker at være i selskab med de store planteædere.

Opsamlende mener vi:

- Forvaltningsplanen grundlæggende betragtes som velovervejet og at de rette virkemidler bringes i spil.
- Afgræsning bør i tråd med Natura 2000 planen foregå i én samlet fold med helårsafgræssende ukastrede heste og okser.
- Bekymringen ang. friluftslivet bør tage udgangspunkt i de lokales i forvejen gode kompetencer og ellers adresseres gennem oplysning og vejledning, således at bekymrede opøver en højere grad af naturkompetence.
- Den proaktiv og kontrollerende forvaltning af heste, kreaturer og krat bør undgås. I stedet bør være en en vildere og reaktiv forvaltning, som vil tillade en mere naturlig dynamik og naturlig variation i tråd med Natura 2000 planen
- Vi påpeger at arealplanlægningen for friluftsliv ikke i dén grad, som der er lagt op til, behøver at diktere ambitionen for naturgenopretningen i området, da helårsgræssende store dyr ikke er en hindring for et aktivt friluftsliv.

På vegne af Danmarks Vilde Natur, lokalafdeling Midtsjælland
Laila Borgvold Larsen, Tanja Jordan, Martin Larsen og Kasper Monrad Møller